

brillant acció de govern de l'exregidor Josep Paulí— ell i altres artistes van convertir-lo en un dels municipis amb més escultures al carrer. Faixó va dissenyar per a la rotonda d'entrada a Salt, venint d'Anglès, un arc de triomf postmodern: imponent per les seves dimensions però ornamentat amb pedres de riu, humils rierencs que es riuen dels marbres imperials. L'Arc de Triomf que en Jaume Faixó ens va deixar a Salt —una broma subtil i gairebé pòstuma— celebra la seva vida d'artista i emet un missatge inequívoc sobre la incerta glòria dels qui cauen en la temptació de sentir-se triomfants en els afers humans.

Miquel Berga

Arquitectura i geografia de l'aigua

Josep Maria Oliveras va exposar aquest estiu al Museu de l'Aigua, de Salt, un conjunt de trenta fotografies amb el títol d'*Arquitectures de l'aigua*.

La proposta d'Oliveras va consistir en un recorregut visual per alguns dels elements que servien, abans de la consolidació de l'electricitat com a font d'energia per a la maquinària, per regular l'aigua i així fer funcionar l'activitat industrial i artesanal.

La selecció d'imatges captava elements d'aquest segment de l'arqueologia industrial que encara es conserven a la comarca del Gironès, com ara ponts i passeres, comportes, sèquies, barques, pous

de glaç o molins. Les instantànies van ser preses no tant amb voluntat estrictament informativa o documental, sinó que Oliveras va enfocar la mostra com un treball d'autor, en el qual el vessant artístic era fonamental. Tot i això, *Arquitectures de l'aigua* tenia un clar component reivindicatiu, atès que s'hi denunciava el mal estat en què es troben aquestes relíquies del nostre patrimoni.

L'ambientació del museu saltenc es completava amb el relaxant so enregistrat de l'aigua en moviment, com ara el raig de les aixetes o un degoteig.

La proposta d'Oliveras incloïa una gran quantitat de documentació de l'antiga fàbrica Coma Cros, de Salt mateix, en la qual l'autor exemplificava els canvis radicals dels processos industrials. Entre el material aportat hi havia les fitxes dels treballadors que havien passat per aquella factoria tan emblemàtica, presentats com el vertader motor que va fer funcionar les instal·lacions.

La Coma Cros, de Salt, en una imatge de Josep M. Oliveras.

El muntatge tindrà continuïtat aquest desembre amb una segona part que es titularà *Geografies de l'aigua* i que s'exposarà en el mateix espai. En aquesta ocasió, Oliveras utilitzarà tecnologia més especialitzada per mostrar elements relacionats amb l'aigua que solen passar desapercebuts a l'ull humà: els microorganismes, que —malgrat la seva importància— a la pràctica són invisibles.

Ramon Esteban

Els cartells de Morell, abans i després

Del 7 de setembre al 14 d'octubre va tenir lloc l'exposició *Cartells de Josep Morell* a la Sala Oberta del Museu Comarcal de la Garrotxa.

Josep Morell i Macias ha esdevingut un dels cartellistes catalans més representatius de la primera meitat del segle passat, autor prolífic amb una obra molt interessant, com s'ha pogut apreciar en aquesta exposició, que ha ajudat a donar conèixer aquest garrotxí. Morell va néixer el 1899 a Sant Esteve de Bas, però de molt petit va anar a viure a terres andaluses, on va ser destinat el seu pare, que era mestre de professió.

Acompanyava l'exposició un documentat catàleg fet per Marc Martí —el principal col·leccionista i estudiós de l'obra del dibuixant— que ha servit per reivindicar i posar al lloc que li correspon la seva producció plàstica. La